The Agreement was previously published as Sri Lanka No. 1 (1980), Cmnd. 7984.

Treaty Series No. 14 (1981)

Agreement

between the Government of the
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
and the Government of the Democratic Socialist
Republic of Sri Lanka

for the Promotion and Protection of Investments

Colombo, 13 February 1980

[Instruments of ratification were exchanged on 18 December 1980 and the Agreement entered into force on that date]

Presented to Parliament
by the Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs
by Command of Her Majesty

March 1981

LONDON
HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE

£2 · 10 net

Cmnd. 8186

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SRI LANKA FOR THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka:

Desiring to create favourable conditions for greater investment by nationals and companies of one State in the territory of the other State;

Recognizing that the encouragement and reciprocal protection under international agreement of such investments will be conducive to the stimulation of individual business initiative and will increase prosperity in both States:

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

- (a) "investment" means every kind of asset and in particular, though not exclusively, includes:
  - (i) movable and immovable property and any other property rights such as mortgages, liens or pledges;
  - (ii) shares, stock and debentures of companies or interests in the property of such companies;
  - (iii) claims to money or to any performance under contract having a financial value:
  - (iv) copyrights, industrial property rights (such as patents for inventions, trade marks, industrial designs), knowhow, trade names and goodwill;
  - (v) business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources;
- (b) "returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties or fees;
- (c) "nationals" means:
  - (i) In respect of the United Kingdom: physical persons deriving their status as United Kingdom nationals from the law in force in any part of the United Kingdom or in any territory for the international relations of which the Government of the United Kingdom are responsible;
  - (ii) In respect of Sri Lanka: a person who is a citizen of Sri Lanka according to its laws;

(d) "companies" means:

- (i) in respect of the United Kingdom: corporations, firms or associations incorporated or constituted under the law in force in any part of the United Kingdom or in any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 11:
- (ii) in respect of Sri Lanka: corporations, firms or associations incorporated or constituted under the law in force in any part of Sri Lanka;

(e) " territory " means:

- (i) in respect of the United Kingdom: Great Britain and Northern Ireland and any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 11;
- (ii) in respect of Sri Lanka: the territory which constitutes the Republic of Sri Lanka.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investment

- (1) Each Contracting Party shall, subject to its rights to exercise powers conferred by its laws, encourage and create favourable conditions for nationals and companies of the other Contracting Party to invest capital in its territory, and, subject to the same rights, shall admit such capital.
- (2) Investments of nationals or companies of either Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments in its territory of nationals or companies of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments of nationals or companies of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Most-favoured-nation Provision

- (1) Neither Contracting Party shall in its territory subject investments admitted in accordance with the provisions of Article 2 or returns of nationals or companies of the other Contracting Party to treatment less favourable than that which it accords to investments or returns of its own nationals or companies or to investments or returns of nationals or companies of any third State.
- (2) Neither Contracting Party shall in its territory subject nationals or companies of the other Contracting Party, as regards their management, use, enjoyment or disposal of their investments, to treatment less favourable than that which it accords to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third State.

ARTICLE 4

Compensation for losses

- (1) Nationals or companies of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third State.
- (2) Without prejudice to paragraph (1) of this Article, nationals and companies of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from
  - (a) requisitioning of their property by its forces or authorities, or
  - (b) destruction of their property by its forces or authorities which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or adequate compensation. Resulting payments shall be freely transferable.

ARTICLE 5

Expropriation

- (1) Investments of nationals or companies of either Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose related to the needs of that Party and against prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the value of the investment expropriated immediately before the expropriation or impending expropriation became public knowledge and shall include interest at a normal commercial rate until the date of payment. Payment of compensation shall be made without delay and the Contracting Party making the expropriation shall guarantee free transfer of the compensation at the official rate of exchange prevailing on the date used for the determination of value. The national or company affected shall have a right, under the law of the Contracting Party making the expropriation, to prompt determination of the amount of compensation either by law or by agreement between the parties and to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Contracting Party, of his or its case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this paragraph.
- (2) Where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which nationals or companies of the other Contracting Party own shares, it shall ensure that the provisions of paragraph (1) of this Article are applied to the extent necessary to guarantee prompt, adequate and effective compensation in respect of their investment to such nationals or companies of the other Contracting Party who are owners of those shares.

ARTICLE 6

Repatriation of Investment

Each Contracting Party shall in respect of investments guarantee to nationals or companies of the other Contracting Party the free transfer of their capital and of the returns from it, subject to the right of each Contracting Party in exceptional financial or economic circumstances to exercise equitably and in good faith powers conferred by its laws.

ARTICLE 7

Exceptions

The provisions in this Agreement relative to the grant of treatment not less favourable than that accorded to the nationals or companies of either Contracting Party or of any third State shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the nationals or companies of the other the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from

- (a) any existing or future customs union or similar international agreement to which either of the Contracting Parties is or may become a party, or
- (b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 8

Reference to International Centre for Settlement of Investment Disputes

- (1) Each Contracting Party hereby consents to submit to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (hereinafter referred to as "the Centre") for settlement by conciliation or arbitration under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States opened for signature at Washington on 18 March 1965(1) any legal disputes arising between that Contracting Party and a national or company of the other Contracting Party concerning an investment of the latter in the territory of the former.
- (2) A company which is incorporated or constituted under the law in force in the territory of one Contracting Party and in which before such a dispute arises the majority of shares are owned by nationals or companies of the other Contracting Party shall in accordance with Article 25(2) (b) of the Convention be treated for the purposes of the Convention as a company of the other Contracting Party.
- (3) If any such dispute should arise and agreement cannot be reached within three months between the parties to this dispute through pursuit of local remedies or otherwise, then, the national or company affected having also consented in writing to submit the dispute to the Centre for settlement by conciliation or arbitration under the Convention, either party may institute proceedings by addressing a request to that effect to the Secretary-General of

⁽¹⁾ Treaty Series No. 25 (1967), Cmnd. 3255.

the Centre as provided in Article 28 and 36 of the Convention. In the event of disagreement as to whether conciliation or arbitration is the more appropriate procedure the national or company affected shall have the right to choose. The Contracting Party which is a party to the dispute shall not raise as an objection at any stage of the proceedings or enforcement of an award the fact that the national or company which is the other party to the dispute has received in pursuance of an insurance contract an indemnity in respect of some or all of his or its losses.

- (4) Neither Contracting Party shall pursue through diplomatic channels any dispute referred to the Centre unless
  - (a) the Secretary-General of the Centre, or a conciliation commission or an arbitral tribunal constituted by it, decides that the dispute is not within the jurisdiction of the Centre, or
  - (b) the other Contracting Party should fail to abide by or to comply with any award rendered by an arbitral tribunal.

ARTICLE 9

Disputes between the Contracting Parties

- (1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, if possible, be settled through diplomatic channels.
- (2) If a dispute between the Contracting Parties cannot thus be settled, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.
- (3) Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.
- (4) If within the periods specified in paragraph (3) of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments
- (5) The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its

representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be binding on both Contracting Parties. The tribunal shall determine its own procedure.

ARTICLE 10

Subrogation

If either Contracting Party makes payment under an indemnity it has given in respect of an investment or any part thereof in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognise

- (a) the assignment, whether under law or pursuant to a legal transaction, of any right or claim from the party indemnified to the former Contracting Party (or its designated Agency), and
- (b) that the former Contracting Party (or its designated Agency) is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of such a party, provided that such Contracting Party shall not be entitled under this paragraph to exercise any rights other than such rights as the national or company would have been entitled to exercise.

The former Contracting Party (or its designated Agency) shall accordingly if it so desires be entitled to assert any such right or claim to the same extent as its predecessor in title either before a Court or tribunal in the territory of the latter Contracting Party or in any other circumstances. If the former Contracting Party acquires amounts in the lawful currency of the other Contracting Party or credits thereof by assignment under the terms of an indemnity, the former Contracting Party shall be accorded in respect thereof treatment not less favourable than that accorded to the funds of companies or nationals of the latter Contracting Party or of any third State deriving from investment activities similar to those in which the party indemnified was engaged. Such amounts and credits shall be freely available to the former Contracting Party concerned for the purpose of meeting its expenditure in the territory of the other Contracting Party.

ARTICLE 11

Territorial Extension

At the time of ratification of this Agreement, or at any time thereafter, the provisions of this Agreement may be extended to such territories for whose international relations the Government of the United Kingdom are responsible as may be agreed between the Contracting Parties in an exchange of notes.

Article 12

Entry into force

This Agreement shall be ratified and shall enter into force on the exchange of instruments of ratification(2).

⁽²⁾ The Agreement entered into force on 18 December 1980.

ARTICLE 13

Duration and Termination

This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter it shall continue in force until the expiration of twelve months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other. Provided that in respect of investments made whilst the Agreement is in force, its provisions shall continue in effect with respect to such investments for a period of ten years after the date of termination and without prejudice to the application thereafter of the rules of general international law.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Colombo this 13th day of February, 1980, in the English and Sinhala languages, both texts being equally authoritative.

J. W. NICHOLAS

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. For the Government of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka. ආයෝජන වර්ධනය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා මහා මුනානන සහ උතුරු අයර්ලන්ත එක්සත් රාජධානියේ ආණ්ඩුව සහ ශුී ලංකා පුජාතෘන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුව අතර ශිවිසුමයි

වසා මුණානාස හා උතුරු අධර්ලන්ත එක්සත් රාජධානිගේ ආණ්ඩුව සහ මී ලංකා පුජාතෘත්මුක සමාජවෘදි ජනරජයේ ආණ්ඩුව විසින්;

ඒ එන් රූජනයක රටවැසියන් සහ වෙළඳ සමාමේ විසින් අනෙන් රාජනයේ දේශය තුළ වැඩි වැඩියෙන් ආයෝජනය කිරීම කරනු ලැබීම සඳහා වාසිදායක පශ්ෂ්වයන් ඇමි සිටීමේ අපේශ්ෂාවෙන්දු සහ

වවැනි ආයෝජන පම්බන්ධයෙන් අන්තර්ජාතික බ්ව්පුම් යටතේ දිරි ගැන්වීම සහ අනොහෘත ආරක්ෂාව සැලපීම, පුද්ශලීක වනාපාර පිළිබඳ ආරම්භක ශක්ෂිය උද්දිපනය කිරීමට හිතුනර වන බව සහ එමහින් රාජන දෙකෙහිම සෞකාභනය වැඩි වන බව අවබෝධ කර ශශීමීන්:

පසප සඳහන් පරිදි ඕවිය ගන්න ලදිය-

1 වන වගන්තිය

අර්ථ කථනය

මේ මිව්සුමේ කාර්යය සඳහා

- (අ) "ආයෝජන" යන්නෙන් සෑම වර්ගයාවේ වශ්කම් අදහස් වන අතර, විශේෂයෙන් ම, එකෙත් තනිකර ම නොව පහත සැකුන් දේ ඊට ඇතුළුක් වේ:—
  - (1) වංචල සහ නිශ්චල දේපළ සහ උපස්, කෑප අධිපි හෝ ඔඩපන වැනි වෙනත් යම් දේපළ අධිපිවැසිකම්;
  - (11) වෙළඳ සමාගම් වල සොටස්, ස්කන්ට සහ සාණපළ හෝ ඒ වෙළඳ සමාගම් වල දේපළ පිළිබඳ සම්බන්ධතා;
  - (111) මුදල් වලට හෝ මුලස වට්නෘකමන් ඇයි බ්විසුම් යටතේ වූ යම් ඉටු සිරිමකට හෝ හිමිකම් පැමි;
  - (1v) පුතානෙ ශිලීකම්, (නව සිපැයුම් සඳහා වූ පේවජට් බලපපු, වෙළඳ ලකුණු, කාර්මික මෝස්තර වැනි) කාර්මික දේපළ පිළිබඳ අයිම්වාසිකම්, දැනුම, වෙළඳ නාම සහ කිර්හි සාමය;
    - (v) ස්වාසෘචිත සම්පත් සෙවීම, වගා කිරීම, නිශ්කර්ෂණය කිරීම හෝ උපයෝගී තර ගැනීම සඳහා වූ අනුගුහ අණුවව මිතියෙන් හෝ සිව්නුමන් යටතේ හෝ පවරන ලද වනුතුර අනුගුහ

ඊට ඇතුළත් වේ.

(ආ) "පුතිලාත" යන්නෙන් ආයෝජනයකින් උපදිත මුදල් අදහස් වන අතර, විශේෂයෙන් ව එහෙත් පනිතරව නොව ඒ ආයෝජන චලින් උපදිත ලාහ, පොලී, පුාශ්ධන ලාහ, ලාකුංක, රාජනකාශ හෝ ශාස්තු ඊට ඇතුළත් වේ.

- (ඇ) "රටවැසියන්" යන්නෙන් 🗕
  - (1) එක්සත් රාජධානිය සම්බන්ධයෙන් වන විට, එක්සත් රාජධානියේ හෝ අන්පර්ජාතික සම්බන්ධපා සම්බන්ධයෙන් එක්සත් රාජධානියේ ආශ්ඩුව වගයිව යුතු වන්නේ යම් දේශයක් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ දේශයෙහි හෝ යම් කොටසක බලපවත්නා නිශියෙන් එක්සත් ආශ්ඩානියේ රටවැයියන් යන පත්ත්වය ලැබ් ඇති පුද්ගලයන්;
  - (11) ඉී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් වන විව, ඉී ලංකාවේ නිති අනුව ඉී ලංකාවේ පුරවැසියකු වන හැනැත්තෙක්

අදහස් වේ.

- (අෑ) "වෙළඳ පවාතවී" යන්නෙන්
  - (1) එක්සත් රාජටානිය සම්බන්ධයෙන් වන විට එක්සත් රාජටානියේ හෝ 11 වන වහන්සියේ විට්විටාන වලට අනුකූලව මේ ශිව්සුම යම් දේශයකට වාසජන කරනු ලැබේ ද ඒ දේශයෙහි හෝ බලපවන්න නිසිය යටතේ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද සංස්ථා, වාසාපාරික ආයතන හෝ සංගම්;
  - (11) මී ලංකාව සජ්බන්ධයෙන් වන විව, මී ලංකාවේ යජ් නොවසක බලපවස්තා නීතිය යටසේ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ පිහිටුවන ලද සංස්ථා, වනපැරික ආයතන හෝ සංග්‍රී

අදහස් වේ.

- (ඉ) "දේශය" යන්නෙය්
  - (1) එන්සත් රාජඩැනිය සම්බන්ධයෙන් වන විට මතා බුතානසය සත උතුරු අයර්ලන්තය සහ 11 වන වගන්තියේ විට්විධාන වලට අනුතුලව මේ ශිවිසුම වසාජ්‍ය කරනු ලබන්නේ යම් දේශයකට ද ඒ දේශය; කේ
  - (11) ම් ලංකාව සම්බන්ධයෙන් වන විට ම් ලංකා ජනරජය සංයුත්ත වන දේශය හෝ

අදහස් වේ.

2 වන වගන්**ගි**ය

ආයෝජන වර්ටනය කිරීම සහ ආරක්ෂා කිරීම

(1) එක්එක් ශිව්පුට්කාර පෘරිශ්වයේ සිති වලින් ඒ පාර්ශ්වය වෙත පැවරී ඇති බලපල මියාත්මක කිරීමේ අයිතිවාසිකම් වලව යටත්ව, තමාගේ දේශයෙහි පුංශ්ධපය ආයෝජපය කිරීමට අනෙක් මිව්පුට්කාර පෘරිශ්වයේ රටවැසියන් සහ වෙළඳ සමාගම් දිරි ගැන්වීම සහ ඔවුනට වෘසිදායක තශ්ෂ්වයක් ඇති කිරීමත්, එකි අයිතිවාසිකම් වලට ම යටත් ව, ඒ පුංශ්ධපය එසේ ආයෝජපය කිරීමට ඉඩ දීමත් ඒ එක් එක් ගිව්පුට්කාර පෘරිශ්වය විසින් මිළි යුතු ය. (2) දේපාර්ශ්වයෙන් සවර ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වයක් හෝ රටවැසියන් නැතහොත් වෙළඳ සමාශම් විසින් අනෝ ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වයේ දේශයෙහි කරනු ලබන ආයෝජන වලට පියලු විට ම සාථාරණ වුත් යුන්හි සහභන වුත් සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු අතර, ඒ ආයෝජන වලට ඒ අනෝ ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වය විසින් සම්පූර්ණ ආරක්ෂාව සහ පුරණ්ණකාවය සලකා දිය යුතු ය. කවර ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වයක හෝ දේශයෙහි අනෝ ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වයේ රටවැසින් හෝ වෙළෙඳ සමාගම් විසින් කරනු ලබන ආයෝජන වල කළමනාකාරීත්වයට, ඒ ආයෝජන පවත්වාගෙන යාමට, පුයෝජනයට කැමීමට, ඒවා කුණ්ම විදිළුව, හෝ සියාදනය කිරීමට අසාථාරණ හෝ පක්ෂතාශි ලියා මාර්ණ මමන් කිසියු අන්දමකින් කවර ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වයක් විසින් වුව ද කානියක් නොකළ යුතු ෙ අනෝ ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වයේ රටවැසියන් හෝ වෙළඳ සමාගම් විසින් කරනු ලබන ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් එක් ශිව්පුපිකාර පාර්ශ්වය විසින් පිළිපැදිය යුතු ය.

3 වන වගන්පීය

වැඩි වා සි ලබන ජාතිය පිළිබඳ විට්විථාන

- (1) එන් එන් හිට්සුම්කර පාර්ශ්වය විසින් පවාගේ රටවැසියන්ගේ ගෝ වෙළඳ සමාගම් වල ආයෝජන නැතකෙන් ආදායම් විෂයෙහි එසේ නැතකෙන් යම් තෘතිය රුජනයන රටවැසියන්ගේ හෝ වෙළඳ සමාගම්වල ආයෝජන නැතකෙන් ආදායම් විෂයෙහි දක්වනු ලබා සැලකිල්ලට වඩා අඩු වාසි ලැබෙන අන්දමේ සැලකිල්ලන්, 2 වන වගන්හියේ විධිවිධාන වලට අනුකුලව තම දේශයෙහි කරන ලද ආයෝජන පිළිගත් කවර හිටිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් විසින් වුව ද, අනෙන් හිටිසුම්කාර පාර්ශ්වයන් විසින් වුව ද, අනෙන් හිටිසුම්කාර පාර්ශ්වයේ රටවැසියන්ගේ කැතකෙන් වෙළඳ සමාගම් වල ආයෝජන හෝ ආදායම් විෂයෙහි නොදැන්විය යුතු ය.
- (2) එන් එන් ශිව්පුම්කාර පන්නෙ විසින්, පමාගේ ම රටවැසියන්ගේ හෝ වෙළඳ සමාගම් වල නැපතෙන් පෘතිය රාජනයක රටවැසියන්ගේ හෝ වෙළඳ සමාගම් වල ආයෝජන එනී රටවැසියන් හෝ වෙළඳ සමාගම් විසින් කළමනාකරණය කිරීම, පෘච්චිව කිරීම, ඉන්හි විදිම හෝ නියාදනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් දත්වනු ලබන සැලකිල්ලට වඩා අඩු වෘතිදායක අන්දමේ ලැලකිල්ලත්, පම දේශයෙහි හෝ අනෙන් ශිව්පුම්කාර පෘථිශ්වයේ රටවැසියන් හෝ වෙළඳ සමාගම් විසින් කරනු ලබන ආයෝජන ඔවුන් විසින් කළමනාකරණය කිරීම, පාවිච්චි කිරීම සම්බන්ධයෙන් නොදැන්විය යුතු ය.

4 වන වගන්පිය

<mark>පෘඩු සඳ_{හා} වන්දි ගෙවී</mark>ම

(1) එස් හිවිසුවිකාර පාර්ශ්වයක රටවැසියට හෝ වෙළඳ සමාගම් විසිට අයෙක් හිවිසුවිකාර පාර්ශ්වකරුගේ දේශයෙහි කර ඇති ආයෝජන වලට පසුව කී ගිවිසුවිකාර. පාර්ශ්වයේ දේශයේ ඇති වූ යුද්ධයකින් හෝ වෙනත් පත්තද්ධ ගැටුමනින්, විප්ලවයකින්, ජාතික හදිසි අවස්ථාවකින්, කැරල්ලකින් නැතකොත් කැරලි කොලහලයකින් සිදු වූ පාඩු යථා පත්ත්වයට පත් කිරීමේදී, අලාගය ගෙවීමේදී, වන්දි ගෙවීමේදී හෝ වෙනත් ආහාරයක සමථයකට පත් සිරීමේ දී ඒ පසු සී ගිව්පුම්කාර පාර්ශ්වය විසින් තම රවවසියන්ට හෝ වෙළඳ සමාගම් වලට නැතහොත් තණිය රජයක රටවැසියන්ට හෝ වෙළඳ සමාගම් වලට දක්වන සැලකිල්ලට වඩා අඩු වෘතිදායක සැලකිල්ලත් නොදැක්විය යුතු ය

- (2) එක් ශිව්සුම්කෘර පාර්ශ්වයක රටවැසියන්ව හා වෙළඳ සමාගම් වලට මේ වහන්සියේ (1) වන ජේදයේ සදහන් කවර හෝ අවස්ථාවක දී අනෙක් ශිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයේ දේශය තුළ දී:
  - (අ)ඊට අයත් හමුදාවන් හෝ බලධරයන් විසින් යට සි රටවැසියන්ගේ හෝ වෙළඳ සමාගම්වල දේපළ වල භූත්තිය අත්තර ගැනීම, හෝ
  - (ආ)ඒ රටවැසියන්ගේ සහ වෙළඳ සමාගම්වල දේපළ , සටන් කිරීම ශේතුනොට ගෙන හෝ අවස්ථාවේ ආවශාසපාව අනුව අවශා නොවි පිබිය දී හෝ යට නි හමුදාවන් හෝ බලධරයන් විසින් විනාශ කිරීම

හේතුකොචිතෙන සිදුවන පෘඩු වෙනුවෙන්, මේ චගන්තියේ (1) වන ජේරයට භාගිතර නොවන පරිදි, ඒ දේපළ යථාපත්ත්වයට පත් ශිරීම හෝ ඒ වෙනුවෙන් පුමාණවත් චන්දියක් ලබා දිම හෝ කළ යුතුය. එවැනි ගෙවීම් නිදහසේ සේුණය කළඟැකි විය යුතු ය.

5 වන වගන්තිය අවසතු කිරීම

(1) මිව්සුම්කාර පාර්ශ්ව දෙන අතුරෙන් කවර වූ හෝ පාර්ශ්වයක රටවැසියන්ගේ හෝ වෙළඳ සමාගව්වල ආයෝජන අනෙක් හිට්සුම්කාර පාර්ශ්වයේ දේශයේ දී ජනයතු සිටීල, අවසතු සිටීල හෝ ජනසතු සිටීලකට හෝ අවසතු සිටීලකට (ලෙහි මිස්ලතු "අවසතු <mark>ශිරීම" ය</mark>නුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) සමා**න** වන යම් මුියාවක භාජනය කිරීම කේ, ඒ පාර්ශ්වයේ පොදු කටයුත්තකට අදාළ අවශානාවයන් සඳහා විස පොසළයුතු අතර ඒ කැඳහා වනාව පුවාණවත් පලදායි වන්දියක් ගෙවිය යුතු ය. එව වන්දි පුවාණය. **ආයෝජනය අවසතු සි**රීමට පෙරාතුව ම හෝ අවසතු සිරීම ආයන්න වු අවස්ථ_ාව වසරනයා දැන්නෙු ලැබීමට පෙරාතුව ම හෝ පැවැති ආයෝජනයේ වට්නාකමින් යුණ්ෂ විය **යුතු අප**ර, එයට මුදල් ගෙවන දිනය දක්වා සාමාෂා වාණිජ පුමාණ අනුව පොළිය ද අාවුලේ විය යුතු ය. වන්දි ගෙවිල පුමාද නොකර කළ යුතු අතර, වට්නාකල සිශ්චය සිරීමට උපයෝහි කර ශන්නේ යම් දිනයක් ද ඒ දිනයේ දී පවසින සම්මත විනිමය පුවාණය අනුව වන්දී මුදල, බෘඳිවකින් පොරව ජේෂණය කිරීළ පිළිබඳව අවසල කරන <mark>ශිව්පුම්කාර පාර්ශ්වය විසින් සහතින වි</mark>ය යුතුය . අවසතු කිරීලකට කාරනය වු රටවැසියාට හෝ වෙළඳ සමාගමට, අවසතු කිරීම කළ ගිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයේ මිසිය පුපාර, බිසි චාර්තයෙන් හෝ පාර්ශ්වයන් අතර ශිව්පුම මගින් හෝ වන්දි පුමාණය විතාව නිශ්චය කරවා ගැනීවටත්, වෙව ජේදයේ දන්වා ඇழි පුපිපත්ති වලට අනුතුලව, ම්ම හිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයේ අධ්කරණමය හෝ වෙනත් ස්වෘචිත අධ්කාරියන් මගින්, ඔහුගේ <mark>තෝ වෙළඳ සවාගපෙහි නටයුත්ත සහ</mark> ඔහුගේ හෝ වෙළඳ සවාගවෙහි ආයෝජනයේ වටිකතම වනාල සමාලෝවනය කරවා ගැනීමටත් අයිසීවාසිකමත් සිබිය යුතු ය.

(2) 'බ්විසුම්කාර පාර්ශ්වයක් විසින්, අනේක් ශිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයේ රටවැසියන් ව කෝ වෙළඳ සමාගම්වලට කොටස් මිම්ව ඇති, ස්වක්_ය දේශයේ කිසියම් සොටසන බලපවිශ්‍ය කිසිය යටතේ සෑස්ථාවන කෝ වනවස්ථාපිත සමාගමක වර්කම් අවසතු කරනු ලබන අවස්ථාවක එම කොටස් හිමිකරුවන් වන අනෙක් ශිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයේ රවවැසියකට කෝ වෙළඳ සමාගම් වලට ඔවුන්ගේ ආයෝජන වෙනුවෙන් සුමාණවත් වූත් ඵලදායි වුත් වන්දි මුදලක් වසාම ගෙවන බවට සක්කිකවීමට පුමාණවන තෘත් දුරට මෙම විශුක්ෂයේ (1) වන ජේදයේ විධිවිධාන කියාත්මක කරන බවට වශබලා ගත යුතු ය

6 වන වගන්සිය

ආයෝජන සිය රටට ආපසු යැවීම

එන් එන් තිව්සුවිකාර පාර්ශ්වයේ සිසි මඟින් වී එන් එන් ශිරීසුවිකාර පාර්ශ්වය වෙත පවරා ඇති බලපල, අපිවිශේෂ මූලස හෝ ආර්ථික පත්ත්වයන් අනුව සාටාරණ ලෙස සහ සඳ්ශාවයෙන් පාවිච්චි කිරීමට ඒ පාර්ශ්වයට ඇති අධිතිවාසිකමට යටත්ව, අනෙන් හිට්සුම්කාර පාර්ශ්වයේ රටවැසියන්ගේ සෝ වෙලඳ සමාගම් වල ආයෝජනවල මූල් මුදල සහ ඉන් ලැබෙන ආදායම් නිදහස් ලෙස පැවරීමට හැකි බව එන් එන් මිව්සුම්කාර පාර්ශ්වය විසින් සහසික කළ යුතු ය.

💆 වන වගන්තිය

වනාපිරෙන

නවර වූ හෝ හිටිසුවිකාර පෘර්ශ්වයක හෝ පෘතිය ගිවිසුවිකාර පෘර්ශ්වයක රවවැසියන් හෝ සමාගම් වලට දක්වන ලද සැලකිල්ලට වඩා අඩු වෘසිදායක සොවන සැලකිල්ලක් දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් මෙම හිවිසුමේ ඇයි විධිවිධාන, ...

- (අ) පවර වූ හෝ හිට්සුම්කාර පාර්ශ්වයක් විසින්, තමා පාර්ශ්වයක් වූ හෝ පාර්ශ්වයක් විභ හැකි දැනට පවරික හෝ අනාගතයේදී ඇති වන මීරු බදු සංගමයකින් හෝ එවැනි ජාත‍‍රාන්තර ගිට්සුමක්, හෝ
- (ආ) සම්පූර්ණ වශයෙන් හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් අය බදු අය සිරිල සම්බන්ධයෙන් වූ යම් ජාත්‍රන්තර හිච්‍යුලක් නැත්කෙන් වැඩ පිළිවෙලන් හෝ, සම්පූර්ණ වශයෙන් හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් අය මුදු අය සිරිම් සම්බන්ධයෙන් වු යම් දේශීය වනවස්ථාවන්

හේතුකොටගෙන උද්භා වන යම් සැලයිල්ලක , අනුහුතපූර්වන සැලයිල්ලක හෝ වරපුසාදයක පුරිලාගය එක් ශිව්පුම්කාර පෘර්ශ්වයක් විසින් අනෙක් ගිව්පුම්කාර පෘර්ශ්වයේ රටවැසියන් හෝ සමාගම් වෙන වනාජනක්රීමට බෑඳී ඇති ලෙස තේරුම් නොගත යුතු ය

8 වන වගන්<mark>රි</mark>ය

ආයෝජන දෘරාවුල් සමථයකට පත් කිරීම සඳහා අන්තර් ජාතික මටාසේථානය වෙත යොමු කිරීම

- (1) එක් ශිව්යුම්කාර පෘර්ශ්වයක් සහ අනෙක් ශිව්යුම්කාර පෘර්ශ්වයේ රටවැසියකු හෝ වේළඳ සමාගමක් අතර, කලින් සඳහන් කළ පෘර්ශ්වයට අයත් දේශය තුළ, පසුව සඳහන් සම්බන්වයෙන්, උද්ශන වන නිසිවය ආරාවුල් කිසිවක්, රාජනයේ හා වෙනත් රාජන වල රවවැසියන් අතර ඇති වන ආයෝජන ආරාවුල් සමථයකට පත් කිරීම පිළිබඳව 1965 මාර්තු මස 18 වන දින වෙදිණිවකයේදී අත්සන් කිරීම සඳහා විවෘත කරන ලද සම්මුතිය සවයේ, සමගි කිරීම හෝ ශ්රීදාම් සිරීම මහින් සමථයකට පත් කිරීම සඳහා (මෙහි මින් මතුවට "මටහස්ථානය" යනුවෙන් සසුන්වනු ලබන) ආයෝජන ආරාවුල් සමථයකට පත් කිරීම සඳහා මූ දන්නර් රාජික මටහස්ථානය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ඒ එක් එක් ශිව්යුම්කාර පාර්ශ්වය විසින් මෙයින් අනුමැතිය දෙනු ලැබේ.
- (2) එස් ශිව්පුම්කාර පාර්ශ්වයකට අයත් දේශයෙහි බලපවත්තා නිතිය යටතේ සංස්ථා,විත හෝ වසවස්ථාවිත සමාගමක් වූ ද, සොවස්වලින් බහුසර සංඛ්යාවක් එවැනි ආරාවුලක් උද්භාවිමට පෙර අනෙක් හිව්පුම්කාර පාර්ශ්වයේ රටවැසියන්ට හෝ වෙළඳ සමාගම් වලට අයත් වන්නේ මේ වෙළඳ සමාගමක ද එබනු වෙළඳ සමාගමක් වූ ද වෙළඳ සමාගමක්, සම්මුතියේ 25(2)(ආ) වනේශීය සුකාර අනෙක් හිවිසුම්කාර පාර්ශ්වයේ වෙළඳ සමාගමක්. ලෙස සම්මුතියේ කාර්ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) එවැනි යම් ආරාවුලත් පැන නගින්නේ නම්, සහ දේශීය ගෝ අනාානාරයක සුම්කර්ම අනුගමයෙ සිරිමේ මෘර්_ගයෙන් මාස තුනස් ඇතුළත මේ ආරංචුලට සම්බන්ධ පාර්ශ්වයක් අතර එක්කොවයක් ඇති කිරීමට නොහැකි වුවකෙන්, එව්ව, සම්මුතිය යටතේ සවීම සිරීම සෝ බේරුව් මිරී_ම මගින් සමථයකට ප**්** කිරීම සඳහා ආරූවුල **වි**ධාස්ථානය වෙන ඉදිරිපත් සිරිවට පීඩාවට පත් රටවැසියා හෝ වෙළඳ සමාගම මගින් ලියවිල්ලසින් දෙන ලද අනුවැතිය ඇපිව දෙපාර්ශ්වයෙන් කවර වු හෝ පාර්ශ්වයක් විසින්, පම්මුවියේ 28 වන හා 36 වන වහන්සිවලින් විටිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි ඒ පිළිබඳ මධ**සස්ථා**නයේ ~~වතා ලේකව්~~වරයා අවසන ඉද්ලීමක් මගින් නඩු පවරනු ලැබිය හැකි ය. වඩා යෝගා නාර්ය පරිපැවිය සමගි කිරීම ද නැතකොත් බේරුම් කිරීම ද යන්න පිළිබඳව එක්ගතාවයක් ඇයි කොවුවකෙන්, විඩාවට පත් රටවැසියාට තෝ වෙළඳ සමාගමට සුදුස්සන් තෝරා **දැසීමේ දැයීමය පිබිය යුතු ය. ආ**රාවුලට සම්බන්ධ පෘර්ශ්වය වන හිවිසුම්කාර පෘර්ශ්වය ව්සින්, ආරාවුලට සම්බන්ධ අනෙස් පෘර්ශ්වය වන රටවැසියාගේ හෝ වෙළඳ සමාගමේ ඇතැවී කෝ සියලුට අලාස සෘබි සම්බන්ධලයන්, ඒ රටවැසියාට හෝ ඒ වෙළඳ සමාගමට රණ්ෂන බිවිසුමන් අනුව කෘතිපූරණයන් ලැබුනු බව, නඩු විශාගයේ හෝ අධීකරණ පුදානයන් බලාස්මක ශිරීමේ සෝ කවර අවස්ථාවක දී වුව ද විරෝධපාවයක් වශයෙන් මතු පොතරනු ලැබිය යුතු යං
  - (4) (අ) ආරුවුල, මඩාාස්ථානයේ අධිකරණ බලසිමාවට ඇතුළත් නොවන බවට වඩාස්ථානයේ මතා ලේකම්වරයා හෝ වඩාස්ථානය විසින් සංස්ථාවිත සමගි ශිරීමේ කොම්ෂන් සභාවන් හෝ බේරුම් ශිරීමේ විවිශ්වය අධිකාරියක් වීරණය කරන්නේ නම්, හෝ

(අා) බේරුම් කිරීමේ විසිශ්වය අධ්‍යාරියක් විසින් පිරිනමනු ලබන යම් අධ්‍යාරණ ප්‍රදානයකට අනුකුලව සියා කිරීමට හෝ එය පිළිපැදීමට හෝ අනෝ හිවිසුම්කාර පාර්ශ්වය කසමත් වන්නේ නම්,

වීස, දෙපාර්ශ්වයෙන් සිනව් බ්ව්සුවිකාර පාර්ශ්වයක් විසින් හෝ වුව ද , වටාස්ථානය වෙප යොමු කරන ලද යව් ආරාවුලක් සව්බන්ධයෙන් තෘනාපති වාර්ග වලින් කටයුතු කරගෙන යාම නොකළ යුතු ය .

9 වන වගන්තිය

ම්විසුම් පෘර්ශ්වයන් අපර ආරාවුල්

- (1) මේ ශිව්සුමේ අර්ථ නිරූපනය කිරීම් හෝ මේ ශිව්සුම අදාළ කිරීම හෝ සම්බන්ධයෙන් ශිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයන් අතර ඇතිවන ආරාවුල්, හැකි නම්, පානාපති මාර්ග වලින් සමථයකට පත් කර ගත යුතු ය.
- (2) ම්වියුම්කාර පාර්ශ්වයන් අතර ඇතිවන ආරාවුලක් වයේ සමථ_යකට පත් කර තැබීමට නොතැති වුවතොත්, දෙපාර්ශ්වයෙන් කවර හෝ ගිව්පුම්කාර පාර්ශ්වයක් විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත, බේරුම් කිරීමේ ව්නිශ්ච_ය අධිකාරයක් වෙත ඒ ආරාවුල ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය
- (3) එක් එක් අවස්ථාවන් ස්ද_{භා} පහත දැක්වෙන ආකාරයට වෙන් වෙන් වශයෙන් එවැනි බේරුම් සිටීමේ මිකිශ්වය අධිකාරයක් සංස්ථාපනය කළයුතු වන්නේ ය. බේරුම් සිටීම සඳහා ඇති ඉල්ලීම ලැබ් මාස දෙකක් ඇතුළත, එක් එක් ගිව්සුම්කාර පාර්ශ්වය විසින් විනිශ්වය අධිකාරයේ එක් සාමාජිකයකු පත්කළ යුතු වන්නේ ය. එව්ව, ඒ සාමාජිකයන් දෙදෙනා විසින් තෘතීය ජාජනයකට අයත් රටවැසියකු තෝරා ගතයුතු අතර, ශිව්සුම්කාර දෙපාර්ශ්වය විසින් ඒ තෝරා ගැනීම අනුමත කරනු ලැබීමෙන් පසුව ඒ රටවැසියා විනිශ්වය අධිකාරයේ සභාපති වශයෙන් පත් කරනු ලැබීය යුතු ය. තවද සුලින් කී සාමාජිකයන් දෙදෙනා පත් කරන ලද දින සිට මාස දෙකක් ඇතුළත සභාපති පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) මේ වගන්තියේ (3) වන ජේදයෙන් ට්යව්ත කල සිවෑවන් ඇතුළත දී අවශා පත්වීම් කරනු ලැබ නොවැති නම්, වෙනත් යම් ශිව්සුම්ක් නොවැති විවක දී, දෙපෑර්ශ්වයෙන් කවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුව ද අවශා පත්වීම් කිරීමට අන්තර්රාශික අධ්කරණයේ සභාපතිවරයාට ආරාධනය කරනු ලැබිය හැකි ය. සභාපතිවරයා දෙපෑර්ශ්වයෙන් එක් පාර්ශ්වයකට අයත් රටවැසියකු වන්නේ නම්, නැතහොත්, එකි කෘර්යය ඉටු කිරීමෙහි ලා අනභාෂාරයකින් ඔහු වළක්වනු ලබන්නේ නම්, අවශා පත්වීම් දීමට උප සභාපතිවරයාට ආරාධනය කරනු ලැබිය හැකි ය. උප සභාපතිවරයා ද දෙපෑර්ශ්වයෙන් එක් පෑර්ශ්වයකට අයත් රටවැසියකු වන්නේ නම්, නැතහොත් එක් කෘර්යය ඉටු කිරීමෙහි ලා ඔහු ද වළක්වනු ලබන්නේ නම්, දෙපෑර්ශ්වයෙන් කවර හෝ පාර්ශ්වයකට අයත් රටවැසියකු නොවන්නා වූ, අන්තර්ජාතික අධීකරණයේ ඊළඟ ජොන්ඨකම සාමාරිකයාට යට කි අවශා පත්වීම් දීමට ආරාථකය කරනු ලැබිය හැකි ය.

(5) බේරුම් සිරීමේ විසිශ්වය අවිසාරයක් විසින්, බහුතර ජන්ද සංඛාහමක් අනුව සිය සිරණය ගත යුතු ය. එම සිරණය ගිවිසුම්සාර දෙපාර්ශ්වය කෙරෙහිම අනුගමන විය යුතු ය. එක් එන් හිවිසුම්සාර පාර්ශ්වය විසින් විනිශ්වය අධිසාරියේ ස්වකිය සාමාජිකයාගේ සහ බේරුම් සිරීමේ කටයුතුවල ස්වකිය නියෝජනයේ ව්යදම දැරිය යුතු ය. සභාපතිගේ ව්යදම සහ අවශේෂ ව්යදම් හිවිසුම්සාර පාර්ශ්වයන් විසින් සමාන කොටස්වලින් කරනු ලැබිය යුතු ය. කෙසේ වුව ද, ව්නිශ්වය අධිසාරය විසින් ස්වකිය හිරුමේ දී ව්යදම් වලින් වැඩි සොටසක් ගිවිසුම්සාර දෙපාර්ශ්ව අතුරින් එක් පාර්ශ්වයක් විසින් දැරිය යුතු යයි ව්යානය කරනු ලැබිය හැකි අතර ඒ හිරුණය සිවිසුම්සාර දෙපාර්ශ්වය කෙරෙහිම අනුගමන විය යුතු ය. විනිශ්වය අධිසාරය විසින් ස්වකිය සාර්ය පරිපාරිය නිශ්වය කරනු ලැබිය යුතු ය.

10 වන වගන්තිය

ආදේශ සිරීම

වස් හිටිසුවිසාර පාර්ශ්වයක් විසින් අනෙන් ශිව්සුවිකාර පාර්ශ්වයේ දේශය ඇළ නරන ලද ආයෝජනයත් හෝ ඉන් නවර හෝ කොටසක් සම්බන්ධයෙන් පුදානය කර ඇති කෘතිපුරණයක් යටතේ මුලින් කී පාර්ශ්වය විසින් ගෙවීමක් කරනු ලබන්නේ නම්, පසුව සඳහන් කළ හිටිසුමිකාර පාර්ශ්වය විසින් පහත සඳහන් කරනු පිළිතනු ලැබිය යුතු ය: ~

- (අ) කෘතිපුරිත පෘර්ශ්වය විසින් මුලින් කි ඔව්සුම්කර පාර්ශ්වය (හෝ එහි නැමෝද්දිෂ්ඨ අනුයෝජිකයක්කය) වෙත, නිර්ය යටතේ හෝ නිතන්නුතුල හනුදෙනුවත් අනුව හෝ යම් අයිහිවාසිකමක් හෝ හිමිකම් පැමක් පැවරීම; සහ
- (අා) මුලින් නි හිවිසුම්කාර පෘර්ශ්වයේ (හෝ එහි නාමෝද්දිෂ්ථ අනුයෝජිතා යානයේ) අයිසිවාසිකම් සියාවේ යෙදව්ම සහ හිමිකම් පෑම් බලාත්විත සිටීම සඳ_{හා} එම පෘර්ශ්වයට ආදේශ කිරීම පුතාර හිමිකම් තිබිය යුතු බව. එසේ වුව ද, ස්වකිය රටවැසියකුට හෝ වෙළඳ සමාගමකට සියාවේ යෙදව්මට හිමිකම් ඇයි අයිපිවාසිකම් නොවන අයිසිවාසිකම් කිසිවක් සියාවේ යෙදව්මට එම හිවිසුම්කාර පෘර්ශ්වයට මේ ජේදය යටතේ හිමිකම් නොවන.

මුලින් සී හිට්සුම්කාර පාර්ශ්වය (සෝ එහි නාමෝද්දිෂ්ඨ අනුයෝජිපයා හෝ) අපේස්ෂා සරන්නේ නම්, ඒ පාර්ශ්වයේ අයිසියේ පූර්වගාමියාට හිමිව සිබු සරමට ම, පසුව සඳහන් සළ හිට්සුම්කාර පාර්ශ්වයට අයත් දේශයේ අධිසරණයක් හෝ ව්යිශ්වය අධිසාරයක් හෝ ඉදිරියේ නැතහොත් වෙනත් යම් අවස්ථානුගත ආසාරයක් අනුව යම් අයිසිවාසිකමක් හෝ හිමිසම් පැවස් පුසාගසර සිටීමට ඊට හිමිසම් සිබිය යුතු ය. මුලින් සී හිට්සුම්කාර පාර්ශ්වයට විසන්, අනේස් හිට්සුම්කාර පාර්ශ්වයට අයත් සිතාවනුකුල වාවහාර මුදලින් මුදල් හෝ හැනිපුරණයක සොන්දේසි යටතේ වූ පැවරීමක් මගින් එහි පාර්ශ්වයට එක් අත්සර ගනු ලබන්නේ නම්, පසුව සඳහන් සළ හිටිසුම්කාර පාර්ශ්වයට අයත් වෙළඳ සමාගම් වල හෝ රටවැසියන්ගේ හෝ අරමුදල්වලට නැතහොත් සානිපුරක පාර්ශ්වය නිරතව සිටි ආයෝජන සටයුතුවලට සමාන ආයෝජන සටයුතුවලින්

යව් අශ්රීය රාජනයන් ලබන අරමුදල්වලට දක්වනු ලබන සැලසිල්ලට වඩා අඩු වාසිදායක කොවන සැලසිල්ලත් ඒ සම්බන්ධයෙන් මුලින් සි ගිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයට දැක්විය යුතු ය. අනෙස් ශිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයේ දේශය තුළ කරනු ලබන ස්වසි_ය ව්යශ්යදම් පියවීමේ කාර්යය සඳහා මුලින් සි ගිව්සුම්කාර පාර්ශ්වයට එවැනි මුදල් හා වශ්කම් නිදහසේ ලබා ගැනීමට හැසි විය යුතු ය.

11 වන වගන්නිය

දේශ වසාජ්තිය

මේ ශිව්පුම අනුමත කරන අවස්ථාවේ දී හෝ ඉන් පසු යම් අවස්ථාවකදී හෝ, සංදේශ සුවමාරු කර ගැනීමෙන්, ශිව්පුම්කාර පාර්ශ්වයන් අතර එකත විය හැකි ආකාරයට, යම් දේකවල අන්තර් රාශික සබඳහා සම්බන්ධයෙන් එක්සත් රාරධානීයේ ආණ්ඩුව වන කියන්නේ ද ඒ දේශවලට මේ ශිව්පුමේ විට්විධාන වනාජ්ත කළ හැකිය.

<u>12 වන වගන්තිය</u>

<u>බලාන්විතව්</u>ල

අනුවත සිරීමේ සාධන පසු හුවවාරු කර ගැනීමෙන් පසු මේ ගිව්සුව අනුවක ශා බලාන්විත වන්නේ ය

13 වන ව**ගන්ති**ය

වලංගුව පවත්නා සෘලය සහ අවසාන වීල

මේ ශිව්සුම අවුරුදු දහයක සාලයන් බලාන්විතව හා වලංගුව පවසින්නේ ය. ඉන්පසු ශිව්සුම්කෘර දෙපාර්ශ්වයෙන් කවර හෝ පාර්ශ්වයක් විසින් ශිව්සුම අවසාන කරන බවට වූ ලිබිත දැන්වීමක් අනෙන් ශිව්සුම්කෘර පාර්ශ්වයට යැවූ දිනයේ සිට මාස දොළහක සාලය අවසන් වන ගෙන් ශිව්සුම බලාන්විතව පවසින්නේ ය. එසේ වුව ද, ශිව්සුම ම්යාත්මක වන අතරතුර කරන ලද ආසෝජන සම්බන්ධයෙන් වන විට, නාලය අවසන්වීමේ දිනයෙන් පසුව අවුරුදු දහයක නාලයක් යන සෙන්, සාමානා අන්තර්ජාතින නිති පද්වතියේ රීති ඉන්පසුව අදාළ කිරීමට භාතිකර නොවන පරිද්දෙන් ශිව්සුමෙහි විව්විධාන දිනටම සියාත්මකට පැවසිය යුතු ය.

වීට, සාක්ෂි වශයෙන්, ඒ ඒ ආණ්ඩු විසින් ඒ සඳහා යථා පරිදි බලය පවරන ලද මෙහි පහත අත්සන් කළ පැහැස්තන් විසින් මේ හිවිසුව අශ්සන් කරන ලදි.

පෘථ දෙකම එය කා. පමානව බලාජීමක වන ඉංශීසි සහ සිංහල භාෂාවලින් පිටපත් දෙකකින් යුක්ෂව 1980 පෙතරනාර් මස මෙම 13 වනා දින දී අ*නොළ*ුමා දී කරන ලදී.

J. W. NICHOLAS විතා බ්පානන සහ උතුරු අයර්ලන්ය එන්සර් රාජවානියේ ආණ්ඩුව වෙනුවෙන් ශ්යා ප්රානාවලික සමාජවාදී න්ත්රාන්ත්රාන්ත්රාන්දී

HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE

Government Bookshops

49 High Holborn, London WC1V 6HB
13a Castle Street, Edinburgh EH2 3AR
41 The Hayes, Cardiff CF1 1JW
Brazennose Street, Manchester M60 8AS
Southey House, Wine Street, Bristol BS1 2BQ
258 Broad Street, Birmingham B1 2HE
80 Chichester Street, Belfast BT1 4JY

Government publications are also available through booksellers